

dà fāng guǎng fó huá yán jīng
大方廣佛華嚴經

bā shí huá yán
八十華嚴

juàn dì sān shí liù
卷第三十六

shí dì pǐn dì èr shí liù zhī sān
十地品第二十六之三

yú tiān guó sān cāng shí chā nán tuó fèng zhì yì
于闐國三藏實叉難陀奉制譯

zhèng tǐ hàn pīn
正體漢拼

lú xiāng zàn
爐香贊

lú xiāng zhà rè fǎ jiè méng xūn zhū fó hǎi huì xī yáo wén
爐香乍爇 法界蒙熏 諸佛海會悉遙聞

suí chù jié xiáng yún chéng yì fāng yīn zhū fó xiàn quán shēn
隨處結祥雲 誠意方殷 諸佛現全身

nán wú xiāng yún gài pú sà mó hē sà
南無香雲蓋菩薩摩訶薩。 (sān chēng)
(三稱)

dà fāng guǎng fó huá yán jīng juàn dì sān shí liù
大方廣佛華嚴經卷第三十六

shí dì pǐn dì èr shí liù zhī sān
十地品第二十六之三

dì sì dì
第四地

fó zǐ wén cǐ guǎng dà xíng
佛子聞此廣大行，
xīn jiē yǒng yuè dà huān xǐ
心皆踴悅大歡喜，
yǎn shuō rú shì miào fǎ shí
演說如是妙法時，
yī qiè tiān nǚ xián huān xǐ
一切天女咸歡喜，
zì zài tiān wáng dà xīn qīng
自在天王大欣慶，
zàn yán fō wéi wǒ chū xìng
讚言：「佛為我出興，
rú shì zhì zhě zhū dì yì
如是智者諸地義，
wǒ jīn hū rán ér dé wén
我今忽然而得聞，
yuàn gēng yǎn shuō cōng huì zhě
願更演說聰慧者，
lì yì yī qiè zhū tiān rén
利益一切諸天人，
yǒng měng dà xīn jiě tuō yuè
勇猛大心解脫月，
cóng cǐ zhuǎn rù dì sì dì
從此轉入第四地，

kě lè shēn miào shū shèng dì
可樂深妙殊勝地，
pǔ sàn zhòng huá gòng yǎng fó
普散眾華供養佛。
dà dì hǎi shuǐ jiē zhèn dòng
大地海水皆震動，
xī tǔ miào yīn tóng zàn tàn
悉吐妙音同讚歎。
yǔ mó ní bǎo gòng yǎng fó
雨摩尼寶供養佛，
yǎn shuō dì yī gōng dé xíng
演說第一功德行。
yú bǎi qiān jié shēn nán dé
於百千劫甚難得，
pú sà shèng xíng miào fǎ yīn
菩薩勝行妙法音。
hòu dì jué dìng wú yú dào
後地決定無餘道，
cǐ zhū fó zǐ jiē lè wén
此諸佛子皆樂聞！」
qīng jīn gāng cáng yán fō zǐ
請金剛藏言：「佛子！
suǒ yǒu xíng xiāng yuàn xuān shuō
所有行相願宣說！」

ěr shí jīn gāng cáng pú sà gào jiě tuō yuè pú sà yán
爾時，金剛藏菩薩告解脫月菩薩言：

「佛子！菩薩摩訶薩第三地善清淨已，欲入第四焰慧地，當修行十法明門。何等為十？所謂觀察眾生界、觀察法界、觀察世界、觀察虛空界、觀察識界、觀察欲界、觀察色界、觀察無色界、觀察廣心信解界、觀察大心信解界。菩薩以此十法明門，得入第四焰慧地。」

「佛子！菩薩住此焰慧地，則能以十種智成熟法故，得彼內法，生如來家。何等為十？所謂：深心不退故；於三寶中生淨信，畢竟不壞故；觀諸行生滅故；觀諸法自性無生故；觀世間成壞故；觀因業有生故；觀生死涅槃故；觀眾生國土業故；觀前際後際故；觀無所有盡故。是為十。佛子！菩薩住此第四地，觀內身循身觀，勤勇念知，除世間貪憂；觀外身循身觀，勤勇念知，除世間貪憂；觀內外身循身觀，勤勇念知，除世間貪憂；如是，觀內受、外受、內外

shòu xún shòu guān guān nèi xīn wài xīn nèi wài xīn xún xīn guān guān
受 循 受 觀， 觀 內 心、 外 心、 內 外 心 循 心 觀， 觀
nèi fǎ wài fǎ nèi wài fǎ xún fǎ guān qín yǒng niàn zhī chú shì
內 法、 外 法、 內 外 法 循 法 觀， 勤 勇 念 知， 除 世
jiān tān yōu fù cì cǐ pú sà wèi shēng zhū è bú shàn fǎ wéi bú shēng
間 貪 憂。 復 次， 此 菩 薩 未 生 諸 惡 不 善 法 為 不 生
gù yù shēng qín jīng jìn fā xīn zhèng duàn yǐ shēng zhū è bú shàn fǎ wéi
故， 欲 生 勤 精 進 發 心 正 斷； 已 生 諸 惡 不 善 法 為
duàn gù yù shēng qín jīng jìn fā xīn zhèng duàn wèi shēng zhū shàn fǎ wéi shēng
斷 故， 欲 生 勤 精 進 發 心 正 斷； 未 生 諸 善 法 為 生
gù yù shēng qín jīng jìn fā xīn zhèng xíng yǐ shēng zhū shàn fǎ wéi zhù bú
故， 欲 生 勤 精 進 發 心 正 行； 已 生 諸 善 法 為 住 不
shī gù xiū lìng zēng guǎng gù yù shēng qín jīng jìn fā xīn zhèng xíng fù
失 故， 修 令 增 廣 故， 欲 生 勤 精 進 發 心 正 行。 復
cì cǐ pú sà xiū xíng yù dìng duàn xíng chéng jiù shén zú yī zhǐ yàn
次， 此 菩 薩 修 行 欲 定 斷 行， 成 就 神 足， 依 止 厭，
yī zhǐ lí yī zhǐ miè huí xiàng yú shě xiū xíng jīng jìn dìng xīn
依 止 離， 依 止 滅， 迴 向 於 捨； 修 行 精 進 定、 心
dìng guān dìng duàn xíng chéng jiù shén zú yī zhǐ yàn yī zhǐ lí
定、 觀 定 斷 行， 成 就 神 足， 依 止 厭， 依 止 離，
yī zhǐ miè huí xiàng yú shě fù cì cǐ pú sà xiū xíng xìn gēn
依 止 滅， 迴 向 於 捨。 復 次， 此 菩 薩 修 行 信 根，
yī zhǐ yàn yī zhǐ lí yī zhǐ miè huí xiàng yú shě xiū xíng jīng
依 止 厭， 依 止 離， 依 止 滅， 迴 向 於 捨； 修 行 精
jìn gēn niàn gēn dìng gēn huì gēn yī zhǐ yàn yī zhǐ lí
進 根、 念 根、 定 根、 慧 根， 依 止 厭， 依 止 離，
yī zhǐ miè huí xiàng yú shě fù cì cǐ pú sà xiū xíng xìn lì
依 止 滅， 迴 向 於 捨。 復 次， 此 菩 薩 修 行 信 力，
yī zhǐ yàn yī zhǐ lí yī zhǐ miè huí xiàng yú shě xiū xíng jīng
依 止 厭， 依 止 離， 依 止 滅， 迴 向 於 捨； 修 行 精
jìn lì niàn lì dìng lì huì lì yī zhǐ yàn yī zhǐ lí
進 力、 念 力、 定 力、 慧 力， 依 止 厭， 依 止 離，

yī zhǐ miè huí xiàng yú shě fù cǐ cǐ pú sà xiū xíng niàn jué fēn
依止滅，迴向於捨。復次，此菩薩修行念覺分，
yī zhǐ yàn yī zhǐ lí yī zhǐ miè huí xiàng yú shě xiū xíng zé
依止厭，依止離，依止滅，迴向於捨；修行擇
fǎ jué fēn jīng jìn jué fēn xǐ jué fēn yī jué fēn dìng jué fēn
法覺分、精進覺分、喜覺分、猗覺分、定覺分、
shě jué fēn yī zhǐ yàn yī zhǐ lí yī zhǐ miè huí xiàng yú shě
捨覺分，依止厭，依止離，依止滅，迴向於捨。
fù cǐ cǐ pú sà xiū xíng zhèng jiàn yī zhǐ yàn yī zhǐ lí yī
復次，此菩薩修行正見，依止厭，依止離，依
zhǐ miè huí xiàng yú shě xiū xíng zhèng sī wéi zhèng yǔ zhèng yè
止滅，迴向於捨；修行正思惟、正語、正業、
zhèng mìng zhèng jīng jìn zhèng niàn zhèng dìng yī zhǐ yàn yī zhǐ lí
正命、正精進、正念、正定，依止厭，依止離，
yī zhǐ miè huí xiàng yú shě pú sà xiū xíng rú shì gōng dé wéi bù
依止滅，迴向於捨。菩薩修行如是功德，為不
shě yī qiè zhòng shēng gù běn yuàn suǒ chí gù dà bēi wéi shǒu gù dà
捨一切眾生故，本願所持故，大悲為首故，大
cí chéng jiù gù sī niàn yī qiè zhì zhì gù chéng jiù zhuāng yán fó tǔ gù
慈成就故，思念一切智智故，成就莊嚴佛土故，
chéng jiù rú lái lì wú suǒ wèi bù gòng fó fǎ xiāng hǎo yīn shēng xī
成就如來力、無所畏、不共佛法、相好音聲悉
jù zú gù qiú yú shàng shàng shū shèng dào gù suí shùn suǒ wén shēn shēn fó
具足故，求於上上殊勝道故，隨順所聞甚深佛
jiě tuō gù sī wéi dà zhì shàn qiǎo fāng biàn gù
解脫故，思惟大智善巧方便故。

fó zǐ pú sà zhù cǐ yàn huì dì suǒ yǒu shēn jiàn wéi shǒu wǒ
「佛子！菩薩住此焰慧地，所有身見為首，我、
rén zhòng shēng shòu mìng yùn jiè chù suǒ qǐ zhí zhe chū méi
人、眾生、壽命、蘊、界、處所起執著，出沒
sī wéi guān chá zhì gù wǒ suǒ gù cái wù gù zhe chù gù
思惟；觀察治故，我所故，財物故，著處故，

yú rú shì děng yī qiè jiē lí cǐ pú sà ruò jiàn yè shì rú lái suǒ
於如是等一切皆離。此菩薩若見業是如來所
hē fán nǎo suǒ rǎn jiē xī shě lí ruò jiàn yè shì shùn pú sà dào
訶、煩惱所染，皆悉捨離；若見業是順菩薩道、
rú lái suǒ zàn jiē xī xiū xíng
如來所讚，皆悉修行。

fó zǐ cǐ pú sà suí suǒ qǐ fāng biàn huì xiū xí yú dào jí zhù
「佛子！此菩薩隨所起方便慧，修習於道及助
dào fēn rú shì ér dé rùn zé xīn róu ruǎn xīn tiáo shùn xīn lì
道分，如是而得潤澤心、柔軟心、調順心、利
yì ān lè xīn wú zá rǎn xīn qiú shàng shàng shèng fǎ xīn qiú shū shèng
益安樂心、無雜染心、求上上勝法心、求殊勝
zhì huì xīn jiù yī qiè shì jiān xīn gōng jìng zūn dé wú wéi jiào mìng xīn
智慧心、救一切世間心、恭敬尊德無違教命心、
suí suǒ wén fǎ jiē shàn xiū xíng xīn cǐ pú sà zhī ēn zhī bào ēn
隨所聞法皆善修行心。此菩薩知恩、知報恩，
xīn jí hé shàn tóng zhù ān lè zhí zhí róu ruǎn wú chóu lín xíng
心極和善，同住安樂，質直柔軟，無稠林行，
wú yǒu wǒ màn shàn shòu jiāo huì dé shuō zhě yì cǐ pú sà rú shì
無有我慢，善受教誨，得說者意。此菩薩如是
rěn chéng jiù rú shì tiáo róu chéng jiù rú shì jì miè chéng jiù rú shì
忍成就，如是調柔成就，如是寂滅成就，如是
rěn tiáo róu jí miè chéng jiù jìng zhì hòu dì yè zuò yì xiū xíng
忍、調柔、寂滅成就；淨治後地業，作意修行
shí dé bù xiū xī jīng jìn bù zá rǎn jīng jìn bù tuì zhuǎn jīng jìn
時，得不休息精進、不雜染精進、不退轉精進、
guǎng dà jīng jìn wú biān jīng jìn chì rán jīng jìn wú děng děng jīng jìn
廣大精進、無邊精進、熾然精進、無等等精進、
wú néng huài jīng jìn chéng shóu yī qiè zhòng shēng jīng jìn shàn fēn bié dào fēi
無能壞精進、成熟一切眾生精進、善分別道非
dào jīng jìn shì pú sà xīn jiè qīng jìng shēn xīn bù shī wù jiě míng
道精進。是菩薩心界清淨，深心不失，悟解明

lì shàn gēn zēng cháng lí shì gòu zhuó duàn zhū yí huò míng duàn jù
利，善根增長，離世垢濁，斷諸疑惑，明斷具
zú xǐ lè chōng mǎn fó qīn hù niàn wú liàng zhì lè jiē xī chéng jiù
足，喜樂充滿，佛親護念，無量志樂皆悉成就。

fó zǐ pú sà zhù cǐ yàn huì dì yǐ yuàn lì gù dé jiàn duō
「佛子！菩薩住此焰慧地，以願力故，得見多
fó suǒ wèi jiàn duō bǎi fó jiàn duō qiān fó jiàn duō bǎi qiān fó
佛。所謂：見多百佛，見多千佛，見多百千佛，
nǎi zhì jiàn duō bǎi qiān yì nà yóu tā fó jiē gōng jìng zūn zhòng chéng shì
乃至見多百千億那由他佛。皆恭敬尊重，承事
gōng yǎng yī fú wò jù yǐn shí tāng yào yī qiè zī shēng xī
供養，衣服、臥具、飲食、湯藥，一切資生悉
yǐ fèng shī yì yǐ gōng yǎng yī qiè zhōng sēng yǐ cǐ shàn gēn jiē xī huí
以奉施，亦以供養一切眾僧，以此善根皆悉迴
xiàng ā nǒu duō luó sān miǎo sān pú tí yú bǐ fó suǒ gōng jìng tīng fǎ
向阿耨多羅三藐三菩提。於彼佛所，恭敬聽法，
wén yǐ shòu chí jù zú xiū xíng fù yú bǐ zhū fó fǎ zhōng chū jiā xiū
聞已受持，具足修行。復於彼諸佛法中出家修
dào yòu gēng xiū zhì shēn xīn xìn jiě jīng wú liàng bǎi qiān yì nà yóu tā
道，又更修治深心信解，經無量百千億那由他
jiē lìng zhū shàn gēn zhuǎn fù míng jìng fó zǐ pì rú jīn shī liàn zhì
劫，令諸善根轉復明淨。佛子！譬如金師鍊治
zhēn jīn zuò zhuāng yán jù yú suǒ yǒu jīn jiē bù néng jí pú sà mó hè
真金作莊嚴具，餘所有金皆不能及；菩薩摩訶
sà yì fù rú shì zhù yú cǐ dì suǒ yǒu shàn gēn xià dì shàn gēn suǒ
薩亦復如是，住於此地所有善根，下地善根所
bù néng jí rú mó ní bǎo qīng jìng guāng lún néng fàng guāng míng fēi zhū yú
不能及。如摩尼寶清淨光輪能放光明，非諸餘
bǎo zhī suǒ néng jí fēng yǔ děng yuán xī bù néng huài pú sà mó hè sà
寶之所能及，風雨等緣悉不能壞；菩薩摩訶薩
yì fù rú shì zhù yú cǐ dì xià dì pú sà suǒ bù néng jí zhòng
亦復如是，住於此地，下地菩薩所不能及，眾

mó fán nǎo xī bù néng huài cǐ pú sà yú sì shè zhōng tóng shì piān duō
魔煩惱悉不能壞。此菩薩於四攝中，同事偏多；
shí bō luó mì zhōng jīng jìn piān duō yú fēi bù xiū dàn suí lì suí
十波羅蜜中，精進偏多；餘非不修，但隨力隨
fēn
分。

fó zǐ shì míng lüè shuō pú sà mó hē sà dì sì yàn huì dì
「佛子！是名：略說菩薩摩訶薩第四焰慧地。
pú sà zhù cǐ dì duō zuò xū yè mó tiān wáng yǐ shàn fāng biàn néng chú
菩薩住此地，多作須夜摩天王，以善方便能除
zhòng shēng shēn jiàn děng huò lìng zhù zhèng jiàn bù shī ài yǔ lì xíng
眾生身見等惑，令住正見。佈施、愛語、利行、
tóng shì rú shì yī qiè zhū suǒ zuò yè jiē bú lí niàn fó bú
同事——如是一切諸所作業，皆不離念佛，不
lí niàn fǎ bú lí niàn sēng nǎi zhì bú lí niàn jù zú yī qiè zhǒng
離念法，不離念僧，乃至不離念具足一切種、
yī qiè zhì zhì fù zuò shì niàn wǒ dāng yú yī qiè zhòng shēng zhōng wéi
一切智智。復作是念：『我當於一切眾生中為
shǒu wéi shèng wéi shū shèng wéi miào wéi wéi miào wéi shàng wéi
首、為勝、為殊勝、為妙、為微妙、為上、為
wú shàng nǎi zhì wéi yī qiè zhì zhì yī zhǐ zhě shì pú sà ruò fā
無上，乃至為一切智智依止者。』是菩薩若發
qín jīng jìn yú yī niàn qīng dé rù yī shù sān mèi dé jiàn yì shù
勤精進，於一念頃，得入億數三昧，得見億數
fó dé zhī yì shù fó shén lì néng dòng yì shù shì jiè nǎi zhì néng
佛，得知億數佛神力，能動億數世界，乃至能
shì xiàn yì shù shēn yī yī shēn yì shù pú sà yǐ wéi juàn shǔ ruò yǐ
示現億數身，一一身億數菩薩以為眷屬；若以
pú sà shū shèng yuàn lì zì zài shì xiàn guò yú cǐ shù bǎi jié qiān
菩薩殊勝願力自在示現，過於此數，百劫、千
jié nǎi zhì bǎi qiān yì nà yóu tā jié bù néng shù zhī
劫乃至百千億那由他劫不能數知。」

ěr shí jīn gāng cáng pú sà yù zhòng xuān qí yì ér shuō sòng yán
爾時，金剛藏菩薩欲重宣其義而說頌言：

pú sà yǐ jìng dì sān dì
「菩薩已淨第三地，

kōng jiè shí jiè jí sān jiè
空界識界及三界，

shǐ dēng yàn dì zēng shì lì
始登焰地增勢力，

yú fó fǎ sēng xìn bù huài
於佛法僧信不壞，

guān shì chéng huài yè yǒu shēng
觀世成壞業有生，

guān qián hòu jì yì guān jìn
觀前後際亦觀盡，

dé shì fǎ yǐ zēng cí mǐn
得是法已增慈愍，

shēn shòu xīn fǎ nèi wài guān
身受心法內外觀，

pú sà xiū zhì sì qín xíng
菩薩修治四勤行，

shén zú gēn lì xī shàn xiū
神足根力悉善修，

wéi dù zhòng shēng xiū bǐ xíng
為度眾生修彼行，

qiú yī qiè zhì jí fó tǔ
求一切智及佛土，

sì wú suǒ wèi bù gòng fǎ
四無所畏不共法，

yì qiú miào dào jiě tuō chù
亦求妙道解脫處，

shēn jiàn wéi shǒu liù shí èr
身見為首六十二，

cì guān zhòng shēng shì fǎ jiè
次觀眾生世法界，

xīn jiě xī le néng qù rù
心解悉了能趣入。

shēng rú lái jiā yǒng bù tuì
生如來家永不退，

guān fǎ wú cháng wú yǒu qǐ
觀法無常無有起。

shēng sǐ niè pán chà děng yè
生死涅槃剎等業，

rú shì xiū xíng shēng fó jiā
如是修行生佛家。

zhuǎn gēng qín xiū sì niàn chù
轉更勤修四念處，

shì jiān tān ài jiē chú qiān
世間貪愛皆除遣。

è fǎ chú miè shàn zēng cháng
惡法除滅善增長，

qī jué bā dào yì rú shì
七覺八道亦如是。

běn yuàn suǒ hù cí bēi shǒu
本願所護慈悲首，

yì niàn rú lái shí zhǒng lì
亦念如來十種力，

shū tè xiāng hǎo shēn měi yīn
殊特相好深美音；

jí dà fāng biàn xiū xíng bǐ
及大方便修行彼。

wǒ jí wǒ suǒ wú liàng zhǒng
我及我所無量種，

yùn jiè chù děng zhū qǔ zhe
蘊界處等諸取著，
rú lái suǒ hē fán nǎo xíng
如來所訶煩惱行，
zhì zhě xiū xíng qīng jìng yè
智者修行清淨業，
pú sà qín xiū bù xiè dài
菩薩勤修不懈怠，
zhuān qiú fó dào wú yàn juàn
專求佛道無厭倦，
gōng jìng zūn dé xiū xíng fǎ
恭敬尊德修行法，
shě màn lí chán xīn tiáo róu
捨慢離諂心調柔，
pú sà zhù cǐ yàn huì dì
菩薩住此焰慧地，
wù jiě jué dìng shàn zēng cháng
悟解決定善增長，
cǐ dì pú sà rén zhōng shèng
此地菩薩人中勝，
tīng wén zhèng fǎ yì chū jiā
聽聞正法亦出家，
pú sà zhù cǐ jù gōng dé
菩薩住此具功德，
bù wéi zhòng mó xīn tuì zhuǎn
不為眾魔心退轉，
zhù cǐ duō zuò yàn tiān wáng
住此多作焰天王，
pǔ huà qún shēng chú è jiàn
普化群生除惡見，
pú sà qín jiā jīng jìn lì
菩薩勤加精進力，

cǐ sì dì zhōng yī qiè lí
此四地中一切離。
yǐ wú yì lì jiē chú duàn
以無義利皆除斷；
wéi dù zhòng shēng wú bú zuò
為度眾生無不作。
jí dé shí xīn jiē jù zú
即得十心皆具足，
zhì qī shòu zhí dù zhòng shēng
志期受職度眾生。
zhī ēn yì huì wú yùn bào
知恩易誨無慍暴，
zhuǎn gēng jīng qín bù tuì zhuǎn
轉更精勤不退轉。
qí xīn qīng jìng yǒng bú shī
其心清淨永不失，
yí wǎng gōu zhuó xī jiē lí
疑網垢濁悉皆離。
gòng nà yóu tā wú liàng fó
供那由他無量佛，
bù kě jǔ huài rú zhēn jīn
不可沮壞如真金。
yì zhì fāng biàn xiū xíng dào
以智方便修行道，
pì rú miào bǎo wú néng huài
譬如妙寶無能壞。
yú fǎ zì zài zhòng suǒ zūn
於法自在眾所尊，
zhuān qiú fó zhì xiū shàn yè
專求佛智修善業。
huò sān mèi děng jiē yì shù
獲三昧等皆億數；

ruò yǐ yuàn zhì lì suǒ wéi ,
若以願智力所為，

rú shì pú sà dì sì dì ,
如是菩薩第四地，

gōng dé yì zhì gòng xiāng yīng ,
功德義智共相應，

dì wǔ dì 第五地

pú sà wén cǐ shèng dì xíng ,
菩薩聞此勝地行，

kōng zhōng yǔ huá zàn tàn yán :
空中雨華讚歎言：

zì zài tiān wáng yǔ tiān zhōng ,
自在天王與天眾，

pǔ fàng zhǒng zhǒng miào guāng yún ,
普放種種妙光雲，

tiān zhū cǎi nǚ zòu tiān lè ,
天諸采女奏天樂，

xī yǐ pú sà wēi shén gù ,
悉以菩薩威神故，

「fó yuàn jiǔ yuǎn jīn nǎi mǎn ,
佛願久遠今乃滿，

shì jiā wén fó zhì tiān gōng ,
釋迦文佛至天宮，

dà hǎi jiǔ yuǎn jīn shǐ dòng ,
大海久遠今始動，

zhòng shēng jiǔ yuǎn shǐ ān lè ,
眾生久遠始安樂，

gōng dé běi àn jiē yǐ dào ,
功德彼岸皆已到，

zuì jí qīng jìng rú xū kōng ,
最極清淨如虛空，

guò yú cǐ shù wú néng zhī 。
過於此數無能知。

suǒ xíng qīng jìng wēi miào dào ,
所行清淨微妙道，

wǒ wéi fó zǐ yǐ xuān shuō 。 」
我為佛子已宣說。」

yú fǎ jiě wù xīn huān xǐ ,
於法解悟心歡喜，

「shàn zāi dà shì jīn gāng cáng ! 」
善哉大士金剛藏！」

wén fǎ yǒng yuè zhù xū kōng ,
聞法踴躍住虛空，

gòng yǎng rú lái xǐ chōng biàn 。
供養如來喜充遍。

yì yǐ yán cí gē zàn fó ,
亦以言辭歌讚佛，

yú bǐ shēng zhōng fā shì yán :
於彼聲中發是言：

fó dào jiǔ yuǎn jīn nǎi dé ,
佛道久遠今乃得，

lì tiān rén zhě jiǔ nǎi jiàn 。
利天人者久乃見。

fó guāng jiǔ yuǎn jīn nǎi fàng ,
佛光久遠今乃放，

dà bēi yīn shēng jiǔ nǎi wén 。
大悲音聲久乃聞。

jiāo màn hēi ān jiē yǐ miè ,
憍慢黑闇皆已滅，

bú rǎn shì fǎ yóu lián huá 。
不染世法猶蓮華。

dà móu ní zūn xiàn yú shì
大牟尼尊現於世，

gōng yǎng néng jìn yī qiè kǔ
供養能盡一切苦，

cǐ yīng gòng chù gōng wú děng
此應供處供無等，

rú shì wú liàng zhū tiān nǚ
如是無量諸天女，

yī qiè gōng jìng xǐ chōng mǎn
一切恭敬喜充滿，

shì shí dà shì jiě tuō yuè
是時大士解脫月，

dì wǔ dì zhōng zhū xíng xiāng
「第五地中諸行相，

pì rú xū mí chū jù hǎi
譬如須彌出巨海，

gōng yǎng bì dé zhū fó zhì
供養必得諸佛智；

shì gù huān xīn gòng yǎng fó
是故歡心供養佛。」

fā cǐ yán cí chēng zàn yǐ
發此言辭稱讚已，

zhān yǎng rú lái mò rán zhù
瞻仰如來默然住。

fù qǐng wú wèi jīn gāng cáng
復請無畏金剛藏：

wéi yuàn fó zǐ wéi xuān shuō
唯願佛子為宣說！」

ěr shí jīn gāng cáng pú sà gào jiě tuō yuè pú sà yán
爾時，金剛藏菩薩告解脫月菩薩言：

「fó zǐ pú sà mó hé sā dì sì dì suǒ xíng dào shàn yuán mǎn yǐ
佛子！菩薩摩訶薩第四地所行道善圓滿已，

yù rù dì wǔ nán shèng dì dāng yǐ shí zhǒng píng děng qīng jìng xīn qù rù
欲入第五難勝地，當以十種平等清淨心趣入。

hé děng wéi shí suǒ wèi yú guò qù fó fǎ píng děng qīng jìng xīn wèi
何等為十？所謂：於過去佛法平等清淨心、未

lái fó fǎ píng děng qīng jìng xīn xiàn zài fó fǎ píng děng qīng jìng xīn jiè
來佛法平等清淨心、現在佛法平等清淨心、戒

píng děng qīng jìng xīn xīn píng děng qīng jìng xīn chú jiàn yí huǐ píng děng qīng
平等清淨心、心平等清淨心、除見疑悔平等清

jìng xīn dào fēi dào zhì píng děng qīng jìng xīn xiū xíng zhì jiàn píng děng qīng
淨心、道非道智平等清淨心、修行智見平等清

jìng xīn yú yī qiè pú tí fēn fǎ shàng shàng guān chá píng děng qīng jìng xīn
淨心、於一切菩提分法上上觀察平等清淨心、

jiào huà yī qiè zhòng shēng píng děng qīng jìng xīn pú sà mó hé sā yǐ cǐ shí
教化一切眾生平等清淨心。菩薩摩訶薩以此十

zhǒng píng děng qīng jìng xīn dé rù pú sà dì wǔ dì
種平等清淨心，得入菩薩第五地。

fó zǐ pú sà mó hē sà zhù cǐ dì wǔ dì yǐ yǐ shàn xiū pú
「佛子！菩薩摩訶薩住此第五地已，以善修菩
tí fēn fǎ gù shàn jìng shēn xīn gù fù zhuǎn qiú shàng shèng dào gù suí
提分法故，善淨深心故，復轉求上勝道故，隨
shùn zhēn rú gù yuàn lì suǒ chí gù yú yī qiè zhòng shēng cí mǐn bú shě
順真如故，願力所持故，於一切眾生慈愍不捨
gù jī jí fú zhì zhù dào gù jīng qín xiū xí bú xī gù chū shēng
故，積集福智助道故，精勤修習不息故，出生
shàn qiǎo fāng biàn gù guān chá zhào míng shàng shàng dì gù shòu rú lái hù niàn
善巧方便故，觀察照明上上地故，受如來護念
gù niàn zhì lì suǒ chí gù dé bú tuì zhuǎn xīn
故，念智力所持故，得不退轉心。」

fó zǐ cǐ pú sà mó hē sà rú shí zhī cǐ shì kǔ shèng dì cǐ
「佛子！此菩薩摩訶薩如實知此是苦聖諦、此
shì kǔ jí shèng dì cǐ shì kǔ miè shèng dì cǐ shì kǔ miè dào shèng dì
是苦集聖諦、此是苦滅聖諦、此是苦滅道聖諦，
shàn zhī sù dì shàn zhī dì yī yì dì shàn zhī xiāng dì shàn zhī chà
善知俗諦，善知第一義諦，善知相諦，善知差
bié dì shàn zhī chéng lì dì shàn zhī shì dì shàn zhī shēng dì shàn
別諦，善知成立諦，善知事諦，善知生諦，善
zhī jìn wú shēng dì shàn zhī rù dào zhì dì shàn zhī yī qiè pú sà dì
知盡無生諦，善知入道智諦，善知一切菩薩地
cì dì chéng jiù dì nǎi zhī shàn zhī rú lái zhì chéng jiù dì cǐ pú sà
次第成就諦，乃至善知如來智成就諦。此菩薩
suí zhòng shēng xīn lè lìng huān xǐ gù zhī sù dì tōng dá yī shí xiāng gù
隨眾生心樂令歡喜故，知俗諦；通達一實相故，
zhī dì yī yì dì jué fǎ zì xiāng gòng xiāng gù zhī xiāng dì le
知第一義諦；覺法自相、共相故，知相諦；了
zhū fǎ fēn wèi chà bié gù zhī chà bié dì shàn fēn bié yùn jiè
諸法分位差別故，知差別諦；善分別蘊、界、

chù gù zhī chéng lì dì jué shēn xīn kǔ nǎo gù zhī shì dì jué
處故，知成立諦；覺身心苦惱故，知事諦；覺
zhū qù shēng xiāng xù gù zhī shēng dì yī qiè rè nǎo bì jīng miè gù
諸趣生相續故，知生諦；一切熱惱畢竟滅故，
zhī jìn wú shēng zhì dì chū shēng wú èr gù zhī rù dào zhì dì zhèng
知盡無生智諦；出生無二故，知入道智諦；正
jué yī qiè xíng xiāng gù shàn zhī yī qiè pú sà dì cì dì xiāng xù chéng
覺一切行相故，善知一切菩薩地次第相續成
jiù nǎi zhī rú lái zhì chéng jiù dì yǐ xìn jiě zhì lì zhī fēi yǐ
就，乃至如來智成就諦。以信解智力知，非以
jiū jīng zhì lì zhī
究竟智力知。

fó zǐ cǐ pú sà mó hē sà dé rú shì zhū zhī yǐ rú shí
「佛子！此菩薩摩訶薩得如是諸諦智已，如實
zhī yī qiè yǒu wéi fǎ xū wǎng zhà wèi kuāng huò yú fū pú sà ěr
知一切有為法虛妄、詐偽、誑惑愚夫。菩薩爾
shí yú zhū zhòng shēng zhuǎn zēng dà bēi shēng dà cí guāng míng fó zǐ
時，於諸眾生轉增大悲，生大慈光明。佛子！
cǐ pú sà mó hē sà dé rú shì zhì lì bú shě yī qiè zhòng shēng cháng
此菩薩摩訶薩得如是智力，不捨一切眾生，常
qiú fó zhì rú shí guān yī qiè yǒu wéi xíng qián jì hòu jì zhī cóng
求佛智，如實觀一切有為行前際、後際。知從
qián jì wú míng yǒu ài gù shēng shēng sǐ liú zhuǎn yú zhū yùn zhái
前際無明、有、愛，故生生死流轉，於諸蘊宅
bú néng dòng chū zēng cháng kǔ jù wú wǒ wú shòu zhě wú yǎng yù
不能動出，增長苦聚；無我、無壽者、無養育
zhě wú gēng shù qǔ hòu qù shēn zhě lí wǒ wǒ suǒ rú qián jì
者、無更數取後趣身者，離我、我所。如前際，
hòu jì yī rú shì jiē wú suǒ yǒu xū wǎng tān zhe duàn jìn chū
後際亦如是，皆無所有。虛妄、貪著，斷盡出
lí ruò yǒu ruò wú jiē rú shí zhī fó zǐ cǐ pú sà mó hē
離；若有若無，皆如實知。佛子！此菩薩摩訶

sà fù zuò shì niàn cǐ zhū fán fū yú chī wú zhì shēn wéi kě mǐn
薩復作是念：『此諸凡夫愚癡無智，甚為可愍。
yǒu wú shù shēn yǐ miè jīn miè dāng miè rú shì jìn miè bù néng
有無數身已滅、今滅、當滅，如是盡滅，不能
yú shēn ér shēng yàn xiǎng zhuǎn gēng zēng cháng jī guān kǔ shì suí shēng sǐ liú
於身而生厭想，轉更增長機關苦事，隨生死流
bù néng hái fǎn yú zhū yùn zhái bù qiú chū lí bù zhī yōu wèi sì dà
不能還返，於諸蘊宅不求出離，不知憂畏四大
dú shé bù néng bá chū zhū màn jiàn jiàn bù néng xī miè tān huì
毒蛇，不能拔出諸慢見箭，不能息滅貪、恚、
chī huǒ bù néng pò huài wú míng hēi àn bù néng gān jié ài yù dà hǎi
癡火，不能破壞無明黑暗，不能乾竭愛欲大海，
bù qiú shí lì dà shèng dǎo shī rù mó yì chóu lín yú shēng sǐ hǎi zhōng
不求十力大聖導師；入魔意稠林，於生死海中，
wéi jué guān bō tāo zhī suǒ piāo nǐ fó zǐ cǐ pú sà mó hē sà
為覺觀波濤之所漂溺。』佛子！此菩薩摩訶薩
fù zuò shì niàn cǐ zhū zhòng shēng shòu rú shì kǔ gū qióng kùn pò
復作是念：『此諸眾生受如是苦，孤窮困迫，
wú jiù wú yī wú zhōu wú shě wú dǎo wú mù wú míng fù yì
無救無依，無洲無捨，無導無目，無明覆翳，
hēi àn chán guǒ wǒ jīn wéi bī yī qiè zhòng shēng xiū xíng fú zhì zhù dào
黑暗纏裹。我今為彼一切眾生，修行福智助道
zhī fǎ dú yī fā xīn bù qiú bàn lǚ yǐ shì gōng dé lìng zhū
之法，獨一發心，不求伴侶；以是功德，令諸
zhòng shēng bì jìng qīng jìng nǎi zhì huò dé rú lái shí lì wú ài zhì huì
眾生畢竟清淨，乃至獲得如來十力、無礙智慧。』
fó zǐ cǐ pú sà mó hē sà yǐ rú shì zhì huì guān chá suǒ xiū shàn
佛子！此菩薩摩訶薩以如是智慧觀察所修善
gēn jiē wéi jiù hù yī qiè zhòng shēng lì yì yī qiè zhòng shēng ān lè
根，皆為救護一切眾生，利益一切眾生，安樂
yī qiè zhòng shēng āi mǐn yī qiè zhòng shēng chéng jiù yī qiè zhòng shēng jiě
一切眾生，哀愍一切眾生，成就一切眾生，解

tuō yī qiè zhòng shēng shè shòu yī qiè zhòng shēng lìng yī qiè zhòng shēng lí zhū
脫一切眾生，攝受一切眾生；令一切眾生離諸
kǔ nǎo lìng yī qiè zhòng shēng pǔ dé qīng jìng lìng yī qiè zhòng shēng xī jiē
苦惱，令一切眾生普得清淨，令一切眾生悉皆
tiáo fú lìng yī qiè zhòng shēng rù bān niè pán
調伏，令一切眾生入般涅槃。

「fó zǐ pú sà mó hē sà zhù cǐ dì wǔ nán shèng dì míng wéi
佛子！菩薩摩訶薩住此第五難勝地，名為：
niàn zhě bú wàng zhū fǎ gù míng wéi zhì zhě néng shàn jué le gù
念者，不忘諸法故；名為：智者，能善決了故；
míng wéi yǒu qù zhě zhī jīng yì qù cì dì lián hé gù míng wéi
名為：有趣者，知經意趣，次第連合故；名為：
cán kuī zhě zì hù hù tā gù míng wéi jiān gù zhě bú shě
慚愧者，自護、護他故；名為：堅固者，不捨
jiè xíng gù míng wéi jué zhě néng guān shì chù fēi chù gù míng
戒行故；名為：覺者，能觀是處、非處故；名
wéi suí zhì zhě bú suí yú tā gù míng wéi suí huì zhě shàn
為：隨智者，不隨於他故；名為：隨慧者，善
zhī yì fēi yì jù chà bié gù míng wéi shén tōng zhě shàn xiū chán
知義、非義句差別故；名為：神通者，善修禪
dìng gù míng wéi fāng biàn shàn qiǎo zhě néng suí shì xíng gù míng wéi
定故；名為：方便善巧者，能隨世行故；名為：
wú yàn zú zhě shàn jí fú dé gù míng wéi bú xiū xī zhě cháng
無厭足者，善集福德故；名為：不休息者，常
qiú zhì huì gù míng wéi bú pí juàn zhě jí dà cí bēi gù míng
求智慧故；名為：不疲倦者，集大慈悲故；名
wéi wéi tā qín xiū zhě yù lìng yī qiè zhòng shēng rù niè pán gù míng
為：為他勤修者，欲令一切眾生入涅槃故；名
wéi qín qiú bú xiè zhě qiú rú lái lì wú wèi bú gòng fǎ gù
為：勤求不懈者，求如來力、無畏、不共法故；
míng wéi fā yì néng xíng zhě chéng jiù zhuāng yán fó tǔ gù míng wéi
名為：發意能行者，成就莊嚴佛土故；名為：

qín xiū zhǒng zhǒng shàn yè zhě néng jù zú xiāng hào gù míng wéi cháng qín
勤修種種善業者，能具足相好故；名為：常勤
xiū xí zhě qiú zhuāng yán fó shēn yǔ yì gù míng wéi dà zūn
修習者，求莊嚴佛身、語、意故；名為：大尊
zhòng gōng jìng fǎ zhě yú yí qiè pú sà fǎ shī chù rú jiào ér xíng gù
重恭敬法者，於一切菩薩法師處如教而行故；
míng wéi xīn wú zhàng ài zhě yǐ dà fāng biàn cháng xíng shì jiān gù míng
名為：心無障礙者，以大方便常行世間故；名
wéi rì yè yuǎn lí yú xīn zhě cháng lè jiào huà yí qiè zhòng shēng gù
為：日夜遠離餘心者，常樂教化一切眾生故。

fó zǐ pú sà mó hé sā rú shì qín xiū xíng shí yǐ bù shī jiào
「佛子！菩薩摩訶薩如是勤修行時，以佈施教
huà zhòng shēng yǐ ài yǔ lì xíng tóng shì jiào huà zhòng shēng shì xiàn
化眾生，以愛語、利行、同事教化眾生，示現
sè shēn jiào huà zhòng shēng yán shuō zhū fǎ jiào huà zhòng shēng kāi shì pú sà
色身教化眾生，演說諸法教化眾生，開示菩薩
xíng jiào huà zhòng shēng xiǎn shì rú lái dà wēi lì jiào huà zhòng shēng shì shēng
行教化眾生，顯示如來大威力教化眾生，示生
sǐ guò huàn jiào huà zhòng shēng chēng zān rú lái zhì huì lì yì jiào huà zhòng
死過患教化眾生，稱讚如來智慧利益教化眾
shēng xiàn dà shén tōng lì jiào huà zhòng shēng yǐ zhǒng zhǒng fāng biàn xíng jiào huà
生，現大神通力教化眾生，以種種方便行教化
zhòng shēng fó zǐ cǐ pú sà mó hé sā néng rú shì qín fāng biàn jiào huà
眾生。佛子！此菩薩摩訶薩能如是勤方便教化
zhòng shēng xīn héng xiāng xù qù fó zhì huì suǒ zuò shàn gēn wú yǒu
眾生，心恆相續，趣佛智慧；所作善根，無有
tuì zhuǎn cháng qín xiū xué shū shèng xíng fǎ
退轉，常勤修學殊勝行法。

fó zǐ cǐ pú sà mó hé sā wéi lì yì zhòng shēng gù shì jiān jì
「佛子！此菩薩摩訶薩為利益眾生故，世間技
yì mǐ bù gāi xí suǒ wèi wén zì suàn shù tú shū yìn xǐ
藝靡不該習。所謂：文字、算數、圖書、印璽；

dì shuǐ huǒ fēng zhǒng zhǒng zhū lùn xiān suǒ tōng dá yòu shàn
地、水、火、風，種種諸論，咸所通達；又善
fāng yào liáo zhì zhū bīng diān kuáng gān xiāo guǐ mèi gǔ dú
方藥，療治諸病——顛狂、乾消、鬼魅、蠱毒，
xī néng chú duàn wén bǐ zàn yǒng gē wǔ jī lè xì xiào
悉能除斷；文筆、讚詠、歌舞、妓樂、戲笑、
tán shuō xī shàn qí shì guó chéng cūn yì gōng zhái yuán yuàn
談說，悉善其事；國城、村邑、宮宅、園苑、
quán liú pí chí cǎo shù huā yào fán suǒ bù liè xián dé qí
泉流、陂池、草樹、花藥，凡所布列，咸得其
yí jīn yín mó ní zhēn zhū liú lí luó bèi bì yù
宜；金銀、摩尼、真珠、琉璃、螺貝、璧玉、
shān hú dēng cáng xī zhī qí chù chū yǐ shì rén rì yuè xīng sù
珊瑚等藏，悉知其處，出以示人；日月星宿、
niǎo míng dì zhèn yè mèng jí xiōng shēn xiāng xiū jiù xián shàn guān chá
鳥鳴地震、夜夢吉凶，身相休咎，咸善觀察，
yí wú cuò miù chí jiè rù chán shén tōng wú liàng sì wú sè děng jí
一無錯謬；持戒入禪，神通無量，四無色等及
yú yí qiè shì jiān zhī shì dàn yú zhòng shēng bù wéi sǔn nǎo wéi lì yì
餘一切世間之事，但於眾生不為損惱，為利益
gù xiān xī kāi shì jiàn lìng ān zhù wú shàng fó fǎ
故咸悉開示，漸令安住無上佛法。

fó zǐ pú sà zhù shì nán shèng dì yǐ yuàn lì gù dé jiàn duō
「佛子！菩薩住是難勝地，以願力故，得見多
fó suǒ wèi jiàn duō bǎi fó jiàn duō qiān fó jiàn duō bǎi qiān fó
佛。所謂：見多百佛，見多千佛，見多百千佛，
nǎi zhì jiàn duō bǎi qiān yì nà yóu tā fó xī gōng jìng zūn zhòng chéng shì
乃至見多百千億那由他佛。悉恭敬尊重，承事
gōng yǎng yī fú yǐn shí wò jù tāng yào yí qiè zī shēng xī
供養，衣服、飲食、臥具、湯藥，一切資生悉
yǐ fèng shī yì yǐ gōng yǎng yī qiè zhòng sēng yǐ cǐ shàn gēn huí xiàng ā
以奉施，亦以供養一切眾僧，以此善根迴向阿

nòu duō luó sān miǎo sān pú tí yú zhū fó suǒ gōng jìng tīng fǎ wén
耨多羅三藐三菩提。於諸佛所，恭敬聽法，聞
yǐ shòu chí suí lì xiū xíng fù yú bǐ zhū fó fǎ zhōng ér dé chū jiā
已受持，隨力修行。復於彼諸佛法中而得出家；
jì chū jiā yǐ yòu gēng wén fǎ dé tuó luó ní wéi wén chí fǎ shī
既出家已，又更聞法，得陀羅尼，為聞持法師。
zhù cǐ dì zhōng jīng yú bǎi jiē jīng yú qiān jiē nǎi zhì wú liàng bǎi
住此地中，經於百劫，經於千劫，乃至無量百
qiān yì nà yóu tā jiē suǒ yǒu shàn gēn zhuǎn gēng míng jìng fó zǐ pì
千億那由他劫，所有善根轉更明淨。佛子！譬
rú zhēn jīn yǐ chē qū mó yíng zhuǎn gēng míng jìng cǐ dì pú sà suǒ
如真金，以磑礫磨瑩，轉更明淨；此地菩薩所
yǒu shàn gēn yì fù rú shì yǐ fāng biàn huì sī wéi guān chá zhuǎn gēng míng
有善根亦復如是，以方便慧思惟觀察，轉更明
jìng fó zǐ pú sà zhù cǐ nán shèng dì yǐ fāng biàn zhì chéng jiù gōng
淨。佛子！菩薩住此難勝地，以方便智成就功
dé xià dì shàn gēn suǒ bù néng jí fó zǐ rú rì yuè xīng sù
德，下地善根所不能及。佛子！如日月星宿、
gōng diàn guāng míng fēng lì suǒ chí bù kě jǔ huài yì fēi yú fēng suǒ
宮殿光明，風力所持，不可沮壞，亦非餘風所
néng qīng dòng cǐ dì pú sà suǒ yǒu shàn gēn yì fù rú shì yǐ fāng biàn
能傾動；此地菩薩所有善根亦復如是，以方便
zhì suí zhū guān chá bù kě jǔ huài yì fēi yī qiè shēng wén dú jué
智隨逐觀察，不可沮壞，亦非一切聲聞、獨覺
shì jiān shàn gēn suǒ néng qīng dòng cǐ pú sà shí bō luó mì zhōng chán
世間善根所能傾動。此菩薩，十波羅蜜中，禪
bō luó mì piān duō yú fēi bù xiū dàn suí lì suí fēn
波羅蜜偏多；餘非不修，但隨力隨分。

fó zǐ shì míng lüè shuō pú sà mó hē sà dì wǔ nán shèng dì
「佛子！是名：略說菩薩摩訶薩第五難勝地。
pú sà zhù cǐ dì duō zuò dōu shuài tuó tiān wáng yú zhū zhòng shēng suǒ zuò
菩薩住此地，多作兜率陀天王，於諸眾生所作

zì zài cuī fú yī qiè wài dào xié jiàn néng lìng zhòng shēng zhù shí dì zhōng
自在，摧伏一切外道邪見，能令眾生住實諦中。

bù shī ài yǔ lì xíng tóng shì rú shì yī qiè zhū suǒ zuò
佈施、愛語、利行、同事——如是一切諸所作

yè jiē bú lí niàn fó bú lí niàn fǎ bú lí niàn sēng nǎi zhì
業，皆不離念佛，不離念法，不離念僧，乃至

bú lí niàn jù zú yī qiè zhōng yī qiè zhì zhì fù zuò shì niàn wǒ
不離念具足一切種、一切智智。復作是念：『我

dāng yú zhòng shēng zhōng wéi shǒu wéi shèng wéi shū shèng wéi miào wéi wéi
當於眾生中為首、為勝、為殊勝、為妙、為微

miào wéi shàng wéi wú shàng nǎi zhì wéi yī qiè zhì zhì yī zhǐ zhě
妙、為上、為無上，乃至為一切智智依止者。』

cǐ pú sà ruò fā qín jīng jìn yú yī niàn qīng dé qiān yì sān mèi
此菩薩若發勤精進，於一念頃，得千億三昧，

jiàn qiān yì fó zhī qiān yì fó shén lì néng dòng qiān yì fó shì jiè
見千億佛，知千億佛神力，能動千億佛世界，

nǎi zhī shì xiàn qiān yì shēn yī yī shēn shì qiān yì pú sà yī wéi juàn
乃至示現千億身，一一身示千億菩薩以為眷

shǔ ruò yǐ pú sà shū shèng yuàn lì zì zài shì xiàn guò yú cǐ shù
屬；若以菩薩殊勝願力自在示現，過於此數，

bǎi jié qiān jié nǎi zhì bǎi qiān yì nà yóu tā jié bù néng shù zhī
百劫、千劫乃至百千億那由他劫不能數知。」

ěr shí jīn gāng cāng pú sà yù zhòng xuān qí yì ěr shuō sòng yuē
爾時，金剛藏菩薩欲重宣其義而說頌曰：

pú sà sì dì yǐ qīng jìng
「菩薩四地已清淨，

sī wéi sān shì fó píng děng
思惟三世佛平等，

jiè xīn chú yí dào fēi dào
戒心除疑道非道，

rú shì guān chá rù wǔ dì
如是觀察入五地。

niàn chù wéi gōng gēn lì jiàn
念處為弓根利箭，

zhèng qín wéi mǎ shén zú chē
正勤為馬神足車，

wǔ lì jiān kāi pò yuàn dí
五力堅鎧破怨敵，

yǒng jiàn bù tuì rù wǔ dì
勇健不退入五地。

cān kuì wéi yī jué fēn mǎn
慚愧為衣覺分鬘，
zhì huì fāng biàn miào zhuāng yán
智慧方便妙莊嚴，
rú yì wéi zú zhèng niàn jǐng
如意為足正念頸，
rén zhōng shī zǐ wú wǒ hóu
人中師子無我吼，
pú sà zhù cǐ dì wǔ dì
菩薩住此第五地，
zhì qiú fó fǎ bú tuì zhuǎn
志求佛法不退轉，
jī jí fú zhì shèng gōng dé
積集福智勝功德，
fó lì suǒ jiā jù niàn huì
佛力所加具念慧，
shàn zhī shì dì shèng yì dì
善知世諦勝義諦，
shì dì shēng jìn jí dào dì
事諦生盡及道諦，
rú shì guān dì suī wēi miào
如是觀諦雖微妙，
yǐ cǐ néng shēng dà gōng dé
以此能生大功德，
jì guān dì yǐ zhī yǒu wéi
既觀諦已知有為，
dé fó cí mǐn guāng míng fēn
得佛慈愍光明分，
guān zhū yǒu wéi xiān hòu jì
觀諸有為先後際，
liú zhuǎn chí huí kǔ jù zhōng
流轉遲迴苦聚中，

jìng jiè wéi xiāng chán tú xiāng
淨戒為香禪塗香，
rù zǒng chí lín sān mèi yuàn
入總持林三昧苑，
cí bēi wéi yǎn zhì huì yá
慈悲為眼智慧牙，
pò fán nǎo yuàn rù wǔ dì
破煩惱怨入五地，
zhuǎn xiū shèng shàng qīng jìng dào
轉修勝上清淨道，
sī niàn cí bēi wú yàn juàn
思念慈悲無厭倦，
jīng qín fāng biàn guān shàng dì
精勤方便觀上地，
le zhī sì dì jiē rú shí
了知四諦皆如實，
xiāng dì chā bié chéng lì dì
相諦差別成立諦，
nǎi zhì rú lái wú ài dì
乃至如來無礙諦，
wèi dé wú ài shèng jiě tuō
未得無礙勝解脫，
shì gù chāo guò shì zhì huì
是故超過世智慧，
tǐ xìng xū wéi wú jiān shí
體性虛偽無堅實，
wéi lì zhòng shēng qiú fó zhì
為利眾生求佛智，
wú míng hēi àn ài chán fú
無明黑闇愛纏縛，
wú wǒ wú rén wú shòu mìng
無我無人無壽命。

ài qǔ wéi yīn shòu lái kǔ
愛取為因受來苦，
mí wàng piāo liú wú fǎn qī
迷妄漂流無返期，
yùn zhái jiè shé zhū jiàn jiàn
蘊宅界蛇諸見箭，
ài hé piāo zhuǎn bù xiá guān
愛河漂轉不暇觀，
rú shì zhī yǐ qín jīng jìn
如是知已勤精進，
míng wéi yǒu niàn yǒu huì zhě
名為有念有慧者，
xí xíng fú zhì wú yàn zú
習行福智無厭足，
guó tǔ xiāng hǎo jiē zhuāng yán
國土相好皆莊嚴，
wéi yù jiào huà zhū shì jiān
為欲教化諸世間，
yì fù shàn jiě zhū fāng yào
亦復善解諸方藥，
wén cí gē wǔ jiē qiǎo miào
文詞歌舞皆巧妙，
bǎo cáng fēi yī xián shì rén
寶藏非一咸示人，
rì yuè xīng sù dì zhèn dòng
日月星宿地震動，
sì chán wú sè jí shén tōng
四禪無色及神通，
zhì zhě zhù cǐ nán shèng dì
智者住此難勝地，
rú yǐ miào bǎo mó zhēn jīn
如以妙寶磨真金，

yù qiú biān jì bù kě dé
欲求邊際不可得，
cǐ děng kě mǐn wǒ yīng dù
此等可慙我應度。
xīn huǒ měng chì chí àn zhòng
心火猛熾癡闇重，
kǔ hǎi lún xǔ què míng dǎo
苦海淪滑闕明導。
suǒ zuò jiē wéi dù zhòng shēng
所作皆為度眾生，
nǎi zhì jué jiě fāng biàn zhě
乃至覺解方便者。
gōng jīng duō wén bù pí juàn
恭敬多聞不疲倦，
rú shì yī qiè wéi zhòng shēng
如是一切為眾生。
shàn zhī shù shù yìn děng fǎ
善知書數印等法，
liáo zhì zhòng bìng xī lìng yù
療治眾病悉令愈。
gōng zhāi yuán chí xī ān yǐn
宮宅園池悉安隱，
lì yì wú liàng zhòng shēng gù
利益無量眾生故。
nǎi zhì shēn xiāng yì guān chá
乃至身相亦觀察，
wéi yì shì jiān jiē xiǎn shì
為益世間皆顯示。
gōng nà yóu fó yì tīng fǎ
供那由佛亦聽法，
suǒ yǒu shàn gēn zhuǎn míng jìng
所有善根轉明淨。

pì rú xīng sù zài xū kōng
譬如星宿在虛空，
yì rú lián huá bù zhe shuǐ
亦如蓮華不著水，
zhù cǐ duō zuò dōu shuài wáng
住此多作兜率王，
suǒ xiū zhū shàn wéi fó zhì
所修諸善為佛智，
bǐ fù xiū xíng dà jīng jìn
彼復修行大精進，
dé dìng dòng chà yì fù rán
得定動剎亦復然，
rú shì dì wǔ nán shèng dì
如是第五難勝地，
wǒ yǐ zhǒng zhǒng fāng biàn lì
我以種種方便力，

fēng lì suǒ chí wú sǔn dòng
風力所持無損動，
rú shì dà shì xíng yú shì
如是大士行於世。
néng cuī yì dào zhū xié jiàn
能摧異道諸邪見，
yuàn dé shí lì jiù zhòng shēng
願得十力救眾生。
jī shí gòng yǎng qiān yì fó
即時供養千億佛，
yuàn lì suǒ zuò guò yú shì
願力所作過於是。
rén zhōng zuì shàng zhēn shí dào
人中最上真實道，
wéi zhū fó zǐ xuān shuō jìng
為諸佛子宣說竟。」

dà fāng guǎng fó huá yán jīng juàn dì sān shí liù
大方廣佛華嚴經卷第三十六